

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

15 грудня 2021 року

Веде засідання Голова Комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 15:00 починаємо засідання нашого комітету.

На даний час у нас присутній Олександр Любимович. Десять народних депутатів, у нас є кворум, ми можемо розпочинати засідання нашого комітету. До нас приєдналась народний депутат, будь ласка, пані Ліза Ясько. Присідайте, будь-яке вільне місце без таблички. І з нами присутній народний депутат Сергій В'ячеславович Козир, наш колега, не так давно обраний по мажоритарному виборчому округу в Херсонській області. Дякуємо за участь у засіданні нашого комітету. Поки з народних депутатів у нас більше ніхто не присутній. Як завжди, у нас присутній Уповноважений Верховної Ради України з прав людини пані Денісова онлайн і по кожному питанню я буду зачитувати, хто в нас є.

Шановні колеги, вам заздалегідь був надісланий проект порядку денного. Сьогодні планується розглянути два законопроекти, з опрацювання яких комітет визначено головним та інші питання. А також, шановні колеги, я зразу вношу пропозицію поставити четвертим питанням питання розгляду пропозиції до проекту плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 22-й рік, а саме до нас надійшов лист від Міністерства внутрішніх справ, де вони просять наш комітет затвердити ще додатково чотири законопроекти до цього плану законопроектної роботи.

Шановні колеги, чи будуть ще зауваження, про позиції до порядку денного? Будь ласка, пані Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня, шановні колеги! Я прошу зняти сьогодні з розгляду друге питання, що стосується проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб" під реєстраційним номером 4487, оскільки виправлена таблиця до того розгляду, який у нас буде зараз, надійшла о 14:50 і відповідно у депутатів не було можливості ознайомитися з фінальною версією цієї таблиці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Буду ставити пропозицію на голосування. Єдине, що хотів би зауважити, та таблиця до другого читання, яка надійшла о 14:50, різниця тільки в одній правці. Я готовий це прокоментувати на засіданні комітету. А саме це 118 правка, яка була вказана як врахована, я поясню, чому вона тепер буде відхилена. Це тільки єдина різниця і все. Все решта залишається як і було, і було заздалегідь надіслано до шановних народних депутатів.

Якщо моє пояснення влаштовує, ви можете зняти пропозицію. Якщо ні, то я поставлю на голосування.

ЯКОВЛЄВА Н.І. 14:50, давайте поставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовилися. Шановні колеги, тоді я буду ставити на голосування пропозиції за надходженням. Перша пропозиція була від мене додати до порядку денного четверте питання і потім я поставлю ваше питання щодо другого, питання друге – вилучення з нашого порядку денного.

Шановні колеги, прошу голосувати за мою пропозицію, а саме включення до порядку денного питання номер чотири щодо плану законопроектної роботи Верховної Ради на 22-й рік.

Прошу голосувати. Хто – за? Дякую, колеги. Ті колеги, які працюють у нас онлайн, я буду називати всі прізвища, щоб не дивувалися ті колеги, які присутні у нас в перший раз.

Бойко Юрій Анатолійович. Поки немає.

Пане Мустафа Джемільєв. Поки немає.

Медведчук Віктор Володимирович. Немає.

Вадим Владиславович Новинський. Немає.

Вадим Зіновійович Рабінович. Немає.

І Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Теж немає.

Шановні колеги, в голосуванні прийняло участь 10 народних депутатів, 10 голосів – за, ми добавили до порядку денного питання номер чотири.

Тепер виношу на голосування пропозицію шановної народної депутатки пані Неллі Іллівні щодо вилучення з порядку денного питання номер два. Прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Хто – проти?

Секретаріат, прошу допомагати голосувати.

2 голоси – за, проти – 6. Хто – утримався? 1 – утримався. І ті колеги, які працюють у нас онлайн.

Бойко Юрій Анатолійович. Немає.

Пане Мустафа Джемільєв.

Віктор Володимирович Медведчук.

Вадим Владиславович Новинський.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу порахувати голос Вадима Владиславовича Новинського народного депутата як голос "за".

І Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Немає.

Шановні колеги, участь в голосуванні прийняло 11 народних депутатів: за проголосували 3 народних депутати. Рішення не прийнято.

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду порядку денного нашого засідання.

Питання номер один. Проект Закону України про особливості державної політики щодо встановлення заборони для окремих категорій осіб публічних висловлювань щодо заперечення окремих міжнародних злочинів або виправдання дій їх організаторів, збройної агресії Російської Федерації і тимчасової окупації частини території України, щодо заборони та обмеження взаємодії і зв'язків таких осіб з органами влади і посадовими особами Російської Федерації та незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях України, поданий народним депутатом України Ясько Єлизаветою та іншими народними депутатами України (реєстраційний номер 5165).

Перед тим, як почати розгляд, я хочу повідомити шановних народних депутатів членів нашого комітету, до нас доєднався народний депутат Разумков Дмитро Олександрович. Дякуємо за участь в нашому комітеті.

По першому питанню ми запрошували народного депутата Ясько Єлизавету Олексіївну. Ви присутні, дякуємо.

Яременко Ігор Олександрович – заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Так, доброго дня, пане Ігор.

Точицький Микола Станіславович – заступник міністра закордонних справ України. Доброго дня.

Лакомов Володимир Іванович – директор Департаменту безпекової та санкційної політики Міністерства закордонних справ України.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Присутній. Він у кабінеті разом зі мною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер, дякую.

Від Міністерства юстиції України Лісніченко Андрій Сергійович – начальник відділу з питань діяльності місцевих органів виконавчої влади.

ЛІСНІЧЕНКО А.С. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дробович Антон – голова Українського інституту національної пам'яті.

ТИЛІЩАК В.С. Замість Дробовича буду я, заступник голови інституту Володимир Тиліщак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до нас долучився народний депутат Бойко Юрій Анатолійович. Дякуємо, Юрій Анатолійович, за участь в засіданні нашого комітету.

Отже, шановні колеги, користуючись тим, що в нас присутній автор цієї законодавчої ініціативи, я думаю, що буде цілком логічним зразу надати вам слово. Будь ласка, пані Лізо.

ЯСЬКО Є.А. Дуже дякую, пане голову.

Шановні члени комітету, я декілька разів була присутня на вашому комітеті за цих два роки, і завжди у мене дуже приємні враження. Ви робите важливу роботу, і мені дуже приємно, що під кінець цього року ми нарешті розглянемо законопроект, про який, якщо чесно, я навіть вже думала, що, напевно, ми не будемо його розглядати, тому що ми працювали більше року тому над цим законопроектом, на початку року подали. І дякую, пане голову, що все-таки включили у порядок денний як на мене дуже важливу ініціативу щодо нашої державної політики, яка стосується збройної агресії Російської Федерації, а також, що дуже важливо, питання геноциду українського народу, Голокосту, Голодомору, і депортації кримських татар.

Коли ми працювали над цим законопроектом, то ідея була якраз закріпити державну політику і встановити відповідальність як і кримінальну, так і адміністративну, залежно від злочинів, для тих, хто заперечує, наприклад, агресію Російської Федерації. Або проводить певні перемовини з агресором без наданого дозволу. Або незаконно використовує власність України на окупованих територіях. Або, наприклад, публікує карту України без Донбасу чи Криму і говорить, що це Україна. Бо навпаки карту Росії зазначає з територією окупованих територій України.

І на основі цього ми написали законопроект, який ми пропрацьовували із правозахисниками. І актуальність цього законопроекту була дуже і залишається дуже актуальною, особливо у зв'язку з Кримською платформою. Тому що політика невизнання є дуже важливою, яку треба закріплювати як на міжнародному рівні... Ми вимагаємо постійно, щоб наші партнери продовжували не визнавати, робили різні висловлювання, закріплювали там відповідальність. Але у нас, на жаль, такого законопроекту і закріпленого в нашому законі нема.

Тому вашій увазі пропонується такий законопроект, який закріплює відповідальність для публічних осіб. Я хочу зробити тут ремарку, що публічні особи... Це є, що в законі прописано, хто такі публічні особи – це і народні депутати, і представники держави. Цей закон не розповсюджується на Президента України і на міністра закордонних справ. Чому? Тому що, можливо, у вас виникне питання, особливо останній час стало актуальним, Президент Володимир Зеленський почав говорити про необхідність розмови з Путіним, можливо, напряду, можливо, в якихось інших форматах. Таким чином, подібний закон повністю... Звичайно, Президент України і міністр закордонних справ мають прямий мандат від народу. Всі інші, зокрема ми з вами, мусимо згідно цього законопроекту отримувати дозвіл Верховної Ради, якщо ми, наприклад, хочемо мати перемовини з депутатом Думи або зустрітись з ними. Вважаю, що це є дуже важливою ініціативою, тому що це

створить чітко регламентовану систему, як ми повинні розмовляти чи не розмовляти з агресором.

І тут важливий момент щодо геноцидів. Так як заперечення Голокосту, Голодомору і депортації кримських татар є частиною цього законопроекту, я хочу сказати, що міжнародний досвід у цьому питанні в дуже багатьох країнах, зокрема, зараз я перерахую: і в Австрії, Бельгії, Угорщині, Німеччині, Ізраїлі, Канаді, Литві, Ліхтенштейні, Люксембурзі, Польщі, Португалії, Румунії, Словенії, Франції, Чехії, Швейцарії існує законопроекти, які криміналізаують геноциди.

І я переконана, що в Україні подібна ініціатива також повинна існувати. Також є так звані закони пам'яті, які дуже часто закріплюються саме щодо закону пам'яті жертв Голокосту. Мені здається, що та кількість жертв і тих, хто постраждав від різних геноцидів у нашій історії, вони заслуговують на те, щоб в наших законах ми закріплювали відповідальність.

Тепер більш конкретно, про які конкретні види відповідальності встановлюємо. Ну, майже по всім пунктам, якщо це, наприклад, публічне визнання публічними діячами України законності окупації, то це адміністративна відповідальність, за подібні розмови з агресором – також це адміністративна відповідальність. Чесно скажу, що коли ми починали працювати над цим законопроектом нам дуже хотілось, щоб це була кримінальна відповідальність і щоб було позбавлення волі, але через низку консультацій, які ми провели. все-таки ми прийшли до рішення, що на даний момент таким консенсусним рішенням це буде адміністративна відповідальність. Єдине позбавлення волі, яке ми пропонуємо, це кримінальна відповідальність, це якщо людина використовує українські надра на окупованій території, тут позбавлення волі. За публічне заперечення факту Голодомору, Голокосту, депортацію кримських татар – також це адміністративна відповідальність, штрафи, а також виправні роботи.

Хочу повторити, що я переконана, що в будь-якому разі наша державна політика щодо геноцидів українського народу повинна бути закріплена. І я

дуже сподіваюсь на підтримку часткову або повну вашу цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Єлизавета.

Шановні колеги, повідомляю вам, що до засідання нашого комітету доєдналась народна депутатка Вікторія Сюмар. Дякуємо за вашу участь.

Шановні колеги, перед тим як ми заслухаємо представників центральних органів виконавчої влади, я би хотів проінформувати вас, що по цьому законопроекту до нашого комітету надійшов висновок Комітету з питань бюджету, де зазначається, що за наслідками розгляду на своєму засіданні ухвалив рішення, що зазначений законопроект не має впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набрати чинності згідно із законодавством.

Також надійшов висновок Головного науково-експертного управління, в якому ГНЕУ наводить ряд зауважень змістовного та технічного характеру. Зокрема, зазначає, що законопроект складається переважно з декларативних та публіцистичних положень, не наповнених конкретним нормативним змістом, які не встановлюють конкретних прав і обов'язків учасників відповідних суспільних відносин, що не узгоджуються з природою закону як нормативно-правового акта. Це узагальнюючий висновок ГНЕУ.

Шановні колеги, переходимо до заслуховувань позицій ЦОВВів.

Будь ласка, Яременко Ігор Олександрович, позиція Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

ЯРЕМЕНКО І.О. Доброго дня, Дмитре Валерійовичу! Доброго дня, шановні народні депутати! Дуже коротко. В цілому ідею в частині, яка стосується компетенції нашого міністерства, безумовно, ми підтримуємо. Але у нас точно так же є питання до техніки виконання цього закону і до окремих частин, зокрема щодо відповідальності. Адже в цьому законі прямо

не передбачена відповідальність за порушення тих чи інших стратегій цього закону.

Я би хотів звернути увагу на те, що паралельно на минулому тижні Кабінет Міністрів на засіданні уряду схвалив проекти законів України про внесення змін до деяких законів України щодо визнання публічного заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, тимчасової окупації Російською Федерацією територій України та проб легалізувати та легітимізувати анексію частини території України протиправним діянням, та проект закону, який вносить відповідні зміни в частині адміністративних правопорушень відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, і цим законом передбачається відповідальність, зокрема.

Тому ми не будемо заперечувати проти ідеї цього закону, але нам здається, що на сьогоднішній день його логіка краще виписана в урядовому законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Олександровичу.

Будь ласка, Микола Станіславович Точицький, позиція МЗС.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Дякую, пане голову.

Дозвольте, стовідсотково погодитися щойно з висловленим моїм колегою з Мінсоцу про те, що уряд уже ухвалив обидва законопроекти. Ми абсолютно, як дійсно сказав мій колега, цілком підтримуємо пропозицію народного депутата України Єлизавети Ясько, однак вважаємо, що ті законопроекти, які були ухвалені відповідно до пунктів 309-310 законопроектної роботи Верховної Ради на 2021 рік, більше відповідають завданню, яке ставить перед собою як уряд, так і законодавець.

Ми щиро будемо вдячні за підтримку цих законопроектів, які мають надійти найближчими днями, а можливо, і годинами до вас. І ми, в принципі, маємо на сайті ті зауваження, принципові з точки зору, скажімо, певних

рішень Європейського суду з прав людини, де деталізуються такі поняття як "виправдання", у практиці ЄСПЛ, тобто де є розбіжності, як було сказано, з певними публіцистичними твердженнями у висновку відповідно інституцій Верховної Ради.

Отже ідея абсолютно правильна, ми її підтримуємо. Втім уряд скористався можливістю деталізувати і конкретизувати завдання у двох законопроектах.

Дякую і передаю вам слово, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Андрій Сергійович Лісніченко, позиція Мін'юсту України.

ЛІСНІЧЕНКО А.С. Доброго дня, Дмитро Валерійович, шановний комітет! Мін'юстом був опрацьований проект Закону за реєстраційним номером 5165, за результатами якого в нас було сформульовано декілька невеличких зауважень, зокрема це зауваження до частини другої статті 3 проекту закону, яка передбачає заборону щодо встановлення зв'язків незаконними органами крім випадків, зокрема, якщо на це надана згода Верховної Ради України.

В цій частині ми частково впираємося в конституційно-правове регулювання, яке передбачає, що повноваження Верховної Ради визначається виключно Конституцією України, на що, власне, звертав увагу у своїх рішеннях Конституційний Суд.

У зв'язку з цим ми запропонували це формулювання, або, якщо на це надана згода Верховною Радою, прибрати, або вже виписати в цій частині другій конкретні випадки, за яких допускається така взаємодія.

Також у проекті закону вживаються такі формулювання, як "публічні заперечення", "публічні висловлювання" та "публічні заходи". Ми б запропонували трошки доопрацювати цей проект в частині уточнення цих

слів, щоб було більш чітко зрозуміло, що під ними мається на увазі, і не було різнотлумачень. І це, власне, все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція міністерства зрозуміла.

Шановні колеги, ви заслухали позицію міністерств. Хто хоче висловитися по даній законодавчій ініціативі?

Якщо бажаючих немає, шановні колеги, я...

БОЙКО Ю.А. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. Є бажаючі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрій Анатолійович Бойко.

БОЙКО Ю.А. Стосовно цього законопроекту вважаю, що він абсолютно... виконує тільки мотивацію попіаритись автору. Набагато складніша ситуація з урядом. Тому що сьогодні, прикриваючись законопроектами, які вони розробили, цей самий наш уряд, вони купують російський газ по тисяча 200 доларів і надають промисловості України по тисячі 200 доларів. При тому що вся Європа купує його за 300-350 доларів. Це є злочин проти нашої промисловості, і ніякими бумажками, якими вони зараз намагаються прикрити там черговий раз, коли... Росія – агресор, те, що вони так багато грошей дають Російській Федерації і оббирають власну промисловість, це буде обов'язково розслідуватися, тому що ми сьогодні маємо реальну проблему з промисловістю і втрату робочих місць.

За цей законопроект голосувати я не буду, він абсолютно пустий і декларативний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович, за вашу позицію.

Я тоді висловлюсь від себе. Я думаю, що законодавча ініціатива народного депутата пані Лізи є абсолютно слушною, має право на існування. Єдине, що з урахуванням того, що ми почули і висновку Головного науково-експертного управління, дуже багато зауважень, неточностей. То я зразу вношу пропозицію нашого висновку щодо повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

В принципі, якщо, я тут не зовсім погоджуюсь з логікою Кабінету Міністрів, що от зараз ми не підтримуємо законодавчу ініціативу від народного депутата, тому що ми вже розробили свій кабмінівський законопроект. Це точно не може бути аргументом, ніхто не може обмежувати право народного депутата, навіть якщо буде зареєстрований урядовий законопроект, народні депутати мають право, я впевнений, що будуть вносити альтернативні законопроекти. Саме тільки через те, що дійсно багато зауважень недоопрацьованості, напевно, які можна врахувати, то тільки через це я і вношу пропозицію повернути на доопрацювання.

Шановні народні депутати... Перед голосуванням я надам вам ще можливість висловитись. Чи ще бажаючи є висловитись по даній законодавчій ініціативі? Немає.

Тоді перед голосуванням, будь ласка, автор ще просить слово. Будь ласка, пані Ліза.

ЯСЬКО Є.О. Колеги, в першу чергу я хочу сказати, що те, що за рік ми маємо декілька законопроектів і урядовий, і дуже багато діалогу і дискусій на цю тему відбулось за рік, я вважаю величезною перемогою. Я щиро так вважаю те, що Кримська платформа нам подарувала багато дискусій про необхідність прийняття подібних законопроектів, і те, що ми вже схвалили на уряді урядовий, і те, що мої ініціативи були і також інші ініціативи, я

вважаю, що це дуже добре. Я повністю підтримую законопроект урядовий, який був схвалений.

Єдине, що те, що я вважаю, що, наприклад, є в даному законопроекті запропонованому і чого немає в урядовому, це конкретні прописані моменти про відповідальність, наприклад, за публікацію карти України без Донбасу і Криму, отакі речі, які, я вважаю, треба конкретизувати і я готова, можливо, розробити і доопрацьовувати разом з урядом конкретно такі моменти, які, я переконана, що треба фіксувати більш детально в нашому законодавчому полі.

І те, що стосується конкретно відповідальності за геноциди, переконана, що це все одно повинно бути десь також прописано і, дивлячись на ваше рішення, я думаю, що ми будемо робити наступні кроки, щоб, можливо, пропонувати доопрацьовані законопроекти більш вузькі, які будуть доповнювати урядовий законопроект.

Хочу ще раз сказати, що цій ініціативі, яку я сьогодні презентую, більше року, а урядовий – це дуже свіжа, хороша ініціатива, яку я щиро вітаю. Тому дуже добре, що разом ми доопрацьовуємо це і я переконана, що це потрібно дуже сильно Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо не буде інших пропозицій, ставлю на голосування пропозицію нашого комітету рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про особливості державної політики щодо встановлення заборони для окремих категорій осіб публічних висловлювань щодо заперечення окремих міжнародних злочинів або виправдання дій їх організаторів, збройної агресії Російської Федерації, тимчасової окупації частини території України, щодо заборони та обмеження взаємодії і зв'язків таких осіб з органами влади і посадовими особами Російської Федерації та незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово

окупованих територіях України (реєстраційний номер 5165), поданий народним депутатом України Ясько та іншими народними депутатами, за наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Прошу голосувати, шановні колеги. Хто – за? Дякую.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. Да, вернуть его автору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зарахуємо ваш голос "за".

Пане Мустафа Джемільєв.

Медведчук Віктор Володимирович.

Вадим Владиславович Новинський.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Доброго дня. Я пропоную відхилити цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ваш голос зараховувати як "проти" пропозиції?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Проти, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадим Зіновійович Рабінович.

І Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Немає.

ЧИЙГОЗ А.З. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Зейтуллаєвич, будь ласка, проголосуйте по першому питанню.

ЧИЙГОЗ А.З. По першому питанню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була пропозиція...

ЧИЙГОЗ А.З. Була пропозиція ухвалити або що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повернути на доопрацювання.

ЧИЙГОЗ А.З. Я ідею підтримую, але там дійсно треба щось чітко виписати, що за ці діяння, яке покарання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи підтримуєте ви пропозицію повернути на доопрацювання авторам?

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ваш зараховуємо "за".

Отже, шановні колеги, у нас зараз участь в голосуванні прийняло 12 народних депутатів. У нас один голос "проти", решта – "за". Пропозиція прийнята.

Дякуємо за вашу ...

БОЙКО Ю.А. Мой тоже "против", а чего мой засчитали "за"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так у вас... ваш голос і "проти", Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. Ну, я проти этого законопроекту, надо вернуть, не рассматривая.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А так правильно, ми ж і зарахували ваш голос "за" як повернути на доопрацювання авторам. А ви проти?

БОЙКО Ю.А. Не на доопрацювання. Я проти взагалі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів, все.

Тоді у нас два голоси "проти" і 10 голосів "за".

Дякуємо. Рішення прийнято. Дякуємо, пані Ліза, що прийняли участь в засіданні нашого комітету.

Шановні колеги, переходимо до другого питання нашого порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб", поданий народним депутатом України Лубінцем та іншими народними депутатами України (реєстраційний номер 4487) (друге читання).

Шановні колеги, повідомляю вас, що було подано до другого читання 124 поправки та пропозиції від шановних народних депутатів. Вам роздана таблиця поправок до другого читання.

Пропонується, я зачитаю, врахувати 47 поправок, 25 – врахувати частково, 10 – врахувати редакційно та 41 – відхилити. А саме, врахувати повністю: 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 43, 45, 46, 48, 50, 57, 60, 61, 63, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 79, 85, 87, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 112, 113, 114, 115, 116, 119, 120, 121; врахувати частково: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 32, 52, 55, 64, 78, 81, 84, 86, 90, 110, 111; врахувати редакційно: 16, 40, 41, 70, 82, 83, 101, 106, 109, 123. І відхилити: 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 17, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 44, 47, 49, 51, 53, 54, 56, 58, 59, 62, 65, 66, 71, 76, 77, 80, 88, 91, 97, 118, 122, 124.

Шановні народні депутати члени нашого комітету, на наше засідання ми запрошували абсолютно всіх авторів поправок, які були подані. З урахуванням тієї інформації, яку я маю, у нас саме авторів немає, окрім

членів нашого комітету, та у нас присутні народні депутати, які, згідно закону мають право приймати участь в засіданні нашого комітету та мають право дорадчого голосу. Наскільки я розумію, у вас буде бажання висловитися по поправкам.

В першу чергу я надам слово членам нашого комітету згідно Закону України про комітети. І після цього надам можливість вам висловитись.

Шановні колеги, серед тих поправок, які я назвав і пропозиції щодо відхилення, враховані повністю, враховані частково або враховані редакційно. З якими пропозиціями ви не погоджуєтесь, будь ласка, шановні народні депутати члени нашого комітету?

Будь ласка, пані Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Пане голово, можливо, ми підемо за поправками за таблицею, тому що тут багато і поправок з нашого комітету, і зараз на слух фактично ми рішення не можемо прийняти. Може, будемо за кожною правкою окремо голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є пропозиція, уже стала в нашому комітеті, я зачитав усі поправки, як ми їх можемо розглядати. Будь ласка, вносьте пропозицію, будемо ставити на голосування, з якими позиціями ви не згодні.

ЯКОВЛЄВА Н.І. А чому ми не можемо поставити цю пропозицію на голосування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо поставити.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Давайте поставимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Дякую.

У нас є пропозиція щодо розгляду цього питання від народного депутата пані Неллі Іллівні щодо розгляду кожної поправки та затвердження.

Ставлю цю пропозицію на голосування.

Хто – за? Дякую. Два голоси "за". Хто – проти? Дякую.

І серед народних депутатів, які працюють онлайн.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. Я пропоную без обговорення голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тобто ваш голос ми рахуємо як "проти"

Вадим Владиславович Новинський. Немає.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Я – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Утримався.

Два голоси "за". Пропозицію не прийнято.

Будь ласка, Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Враховуючи дану пропозицію, я пропоную зараз проголосувати, щоб ми уже приймали цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перед голосування, я думаю, що було б доречно...

ЧИЙГОЗ А.З. Вибачте, вибачте, тут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз. Я ж сказав перед голосування, якщо є бажачі висловитися серед членів нашого комітету, будь ласка.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Так, є бажання наполягати на голосуванні окремо правок 119-й і 120-й, поданих авторами нашого комітету. Але перед цим, щоб ми не тримали до прийняття рішення осіб, які у нас відвідали цей комітет, прошу передати слово Разумкову Дмитру Олександровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні народні депутати.

ГОРБЕНКО Р.О. Пропоную проголосувати, потім передати слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, у нас надійшла пропозиція народного депутата пані Неллі Іллівни щодо затвердження окремо поправок 119-ї і 120-ї. Цю пропозицію я поставлю на голосування, а після цього знову ж таки в рамках діючого законодавства я, безумовно, надам вам можливість прийняти участь в засіданні нашого комітету.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Ми маємо тоді обговорити загалом ці правки для того, щоб люди розуміли, про що вони. Ставити їх на голосування без обговорення ми не можемо. Вони загалом потребують... Тоді я виступлю з приводу питання обговорення цих правок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, я ж не проти. Ви можете під час внесення своєї пропозиції висловитись, чому саме у вас виникла така пропозиція.

Будь ласка.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Тому що потрібно розглядати в комплексі ці дві правки: 119-а і 120-а. Вони фактично вносять зміни в "Прикінцеві і перехідні положення".

Варто зазначити, що це порушує 116 статтю Регламенту України. Для того, щоб вона не була порушена, під час розгляду першого читання

доповідач мав озвучити те, що за умови необхідності мають бути внесені зміни ще в інші законопроекти. У даному випадку це потребувало також рішення комітету відповідно, який не був проведений. Тому ми чітко говоримо про те, що у цих двох правках порушується напряму 116 стаття Регламенту.

Якщо ми звернемося до суті цих двох правок, то ми маємо розуміти, що фактично однією з правок, де говориться про мультимедійну платформу іномовлення України, за своєю логікою іномовлення, воно відбувається за кордони України. Тобто ми говоримо про те, що це ті телепрограми, власне, ті телекомпанії, які озвучують свою діяльність і представляють її за кордоном, а не на території України, виключення було зроблено для тимчасово окупованих територій, оскільки ми там не маємо інформаційного впливу. Якщо ми поширюємо цю дію на всіх ВПО, то ми це фактично робимо, телеканал "Дом" загальнодержавний. Якщо ми приймаємо зараз на засіданні комітету таке рішення, то ми напряму встановлюємо монополію. Ми ставимо цю державну компанію у привілейоване становище. На цю компанію жодним чином не розповсюджуються ті мовні квоти, які фактично розповсюджуються на всі інші телеканали. Саме в цьому є привілейованість цього положення. Якщо ми говоримо фактично про монополізацію цього ринку, то ми маємо звернутися на те, що тут напряму порушується взагалі стаття Конституції щодо того, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності.

Також варто зазначити, що монополізація даного державного підприємства, вона напряму суперечить статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", надаючи окремим суб'єктам господарювання тих чи інших переваг чи пільг, і ставить у привілейоване становище стосовно конкурентів. Фактично усі інші телеканали, виконуючи мовні квоти, що передбачено мовним законом, вони будуть позбавлені такого права.

Тому, коли члени комітету будуть приймати таке рішення, ми маємо розуміти, що воно сумнівне з точки зору, по-перше, самої процедури розгляду, і по-друге, стосовно самого змісту правок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Неллі Іллівна.

Єдине, що перед голосуванням за вашу пропозицію хочу проінформувати шановних народних депутатів, що, на мою точку зору, ми не порушуємо статтю 116 Регламенту, бо під час голосування в першому читанні у нас розділ "Перехідні положення"... були зазначені і були враховані при голосуванні.

Дякую.

ЧИЙГОЗ А.З. Я теж хочу висказати позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЧИЙГОЗ А.З. Що у нас відбувається? Я так давно не бачив, щоб наш комітет якимось лобізмом займався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ахтем...

ЧИЙГОЗ А.З. Ми завжди все це широко висловлювалися, мабуть, щось було критично, але приймали рішення, і всі могли сказати свою думку. Зараз ми чомусь, як інші деякі заінтересовані комітети, не даємо висловити думку народним депутатам, які прийшли. Що вони прийшли по своїм якимось інтересам? Вони прийшли висказати державну позицію. Будьте добрі, будь ласка, треба їх вислухати.

Що стосується моєї особистої думки. Я взагалі вважаю, цей телеканал "Дом", він створений і зараз приносить дуже багато негативу на ці тимчасово

окуповані території. Цей контент, який вони зараз нарощують, він... ностальгія по советчине, по радянщині, да, оцей советский Homo sapiens. І ці советские военные фильмы і те, що вони там щось намагаються казати про стан справ в нашій державі, це не дає їм права нас знову... посилювати позиції окупантів на окупованих територіях, які теж там пілотки одевают на наших дітей, і те, що вони пропагують "русский мир". І зараз ви ще пропонуєте 119 поправкою по всій Україні це, щоб воно мало вплив.

Мабуть, хтось там русскоязычний фактор намагається на свій бік перевести, думаючи про наступні вибори. Але труба думати про державність, про українство треба думати. І в окупованих територіях, наприклад, в Криму, там всі чекають і всі дивляться канали, які українською мовою розмовляють. Знаєте, і в тому числі, я не буду казати там "5", "Прямий", але в тому числі і "1+1", тому що там теж, мабуть, мені не все подобається, але там розмовляють українською мовою. Що стосується... Да, і вони чекають від нас, що ми будемо українство там просувати, а не "русский мир", отой путінський, бандитський "русский мир". А зараз ви намагаєтесь, щоб він пішов і по всій Україні.

Далі, що стосується 120 поправки. От що стосується того, щоб обов'язати, щоби його включили в перелік там обов'язкових. А що це таке? Я ж і кажу, що там немає взагалі за цей період, незважаючи на багато грошей, які вже там витратили, державних коштів, контент він дуже такого низького пошибу. І це всі журналісти це знають. Чому немає в цьому переліку, наприклад, каналу АТР, який дійсно, мабуть, намагається на трьох мовах розповідати на окуповану територію Крим стан справ у нашій державі? І в кожному своєму інформаційному полі він намагається казати, що Крим – це Україна, і що українство є, яке спрямоване на територію Крим. Тому я вважаю, що тут давайте не лобізмом займатися, а займати державну позицію.

Дякую. Я емоційно виступаю, тому що це оці "червоні" лінії, які ми не можемо переходити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ахтеме Зейтуллаєвичу.

Те, що я не надав вам зразу слово, це тільки через те, що коли ви працюєте онлайн, я не бачу вашого зображення і вашого бажання висловитися. Тому прошу відноситися до *(Шум у залі)*

Дивіться, Дмитре Олександровичу, я ж кажу, я ставлю...

ЧИЙГОЗ А.З. Я про інших депутатів теж казав, які присутні сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж сказав, я не ставлю на голосування затвердження остаточне, я ставлю на голосування тільки пропозицію шановної народної депутатки пані Неллі Іллієвни. Все. Після цього, як я і сказав, я надаю вам слово в рамках...

РАЗУМКОВ Д.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви можете висловлюватися по будь-яким поправкам. І тільки після того, як ми заслухаємо всіх, я остаточно буду виносити на голосування поправки. Дякую.

Будь ласка. ... *(Не чути)*

КАСАЙ К.І. Я хотів би звернутися до шановних колег, які присутні зараз у залі, і ті, що вносили 119 поправку. Я б хотів би почути від них, чим саме 119 поправка допоможе, прекрасному, до речі закону, де я є співавтором, який називається "Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб, чим він допоможе цьому закону, ця іменно поправка? Дайте відповідь, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тоді прокоментую від авторів, бо я є першим співавтором. Коли ми розробляли цю поправку, ми виходили з того, що право внутрішньо переміщених осіб отримувати інформацію в тому числі, що стосується їхніх прав, їх програм тимчасово окупованих територій. Це те, що зараз і відбувається. З урахуванням, що внутрішньо переміщені особи, я думаю, що тут всі підтвердять, проживають не тільки на території тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей, Автономної Республіки Крим, а на території абсолютно всіх областей і ми це неодноразово чули і від керівників громадських об'єднань, які об'єднали навколо себе ВПО, і приїжджали до нас і програми, якими вони користуються розповсюджуються на території всієї держави. Тільки через це, щодо забезпечення їхніх прав, ми виходили з логіки цієї поправки. Дякую.

Тепер я ставлю на голосування пропозицію...

ЯКОВЛЄВА Н.І. Дозвольте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте ж хоч проголосувати за вашу поправку.

Будь ласка, пані Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Я все ж таки хочу наголосити на тому, що напряду відбувається порушення 116 і 90 статті Регламенту України, і щоб під стенограму комітету в нас це було записано. Ми не будемо займатися трактуванням, я просто зачитаю одну частину статті.

Стаття 116 стосується строків подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання.

Перше. Пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до тексту законопроекту і розділів, глав, статей, інших частин пунктів, підпунктів, який прийнятий Верховною Радою України за основу. Головний комітет, як виняток, може прийняти рішення про врахування внесених пропозицій і поправок, виправлень,

уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих ініціатив, що не були предметом розгляду в цьому читанні, якщо про їх необхідність, їх внесення було зазначено у висновках головного комітету та/або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради України і, увага, оголошена головуєчим на пленарному засіданні під час розгляду такого законопроекту у першому читанні. Такі пропозиції і поправки повинні відповідати предмету регламенту регулювання закону, що фактично в даному випадку у нас не було зроблено в першому читанні. Але при цьому ми можемо відсилатися до 90 статті Регламенту, яка нам говорить про оформлення законопроектів, проектів, інших актів.

У даному випадку нам потрібно звернути увагу на пункт 8. Зачитую: "Якщо для реалізації положень поданого законопроекту після його прийняття необхідні зміни до інших законів, такі зміни мають викладатися в розділі "Перехідні положення" цього законопроекту або в одночасно внесеному ініціатором", або в окремому законопроекті. Але до законопроекту додається перелік законів та інших нормативних актів, прийняття або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроекту в разі його прийняття.

Тобто для того, щоб тут була чиста юридична процедура, на пленарному засіданні... Коли до пленарного засідання потрібно було скликати засідання комітету, де, власне, проголосувати рішення, якщо на те є воля членів комітету, що це потрібно робити і робити державний телеканал "Дом" фактично телеканалом, який не використовує мовні квоти, стає монопольним, привілейованим каналом і так далі. Прийняти це рішення в межах комітету. На трибуні під час першого читання це озвучити. І далі тоді вносити ці правки. А зараз відбувається просто незаконна процедура розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тоді все ж таки прокоментую дуже стисло. Мені дуже приємно, що ви зачитали якраз частину восьму статті 90. Я ще раз повідомляю шановних народних депутатів, що під час голосування в першому читанні розділ "Перехідні положення" був. І ми не порушили жодної статті Закону "Про Регламент Верховної Ради України".

ЯКОВЛЄВА Н.І. Чому я зачитала її повністю. Тому що там якраз і, власне, до законопроекту додається перелік законів. Чого не було надано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не дарма кажуть, два юриста – три думки. Я думаю, що для того у нас і є орган, який може трактувати як норми діючого законодавства, так і шляхи прийняття тих чи інших законопроектів, які стануть, можливо, законами. Дякую.

Я, як ми і домовлялися, я ставлю на голосування пропозицію шановної народної депутатки пані Неллі Яковлевої щодо окремого розгляду 119-ї, 120-ї, після цього надаю вам слово.

РАЗУМКОВ Д.О. По цій же темі ... *(Не чути)*

СЮМАР В.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми голосуємо пропозицію, і я вам надаю слово.

РАЗУМКОВ Д.О. Питання якраз і стосується цих пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ви ж знову будете коментувати. У нас є поправка від нашого... ми проголосували б уже, Дмитро Олександрович, і ви б уже виступали.

Шановні колеги...

СЮМАР В.П. Наша задача – вас переконати ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переконати, щоб ми...

РАЗУМКОВ Д.О. ...цих двох правок, два питання: 119-а і 120-а, більше питань немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, не будете заперечувати, щоб...
Будь ласка, народний депутат Дмитро Олександрович Разумков.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую.

Шановний голову, шановні народні депутати, перш за все абсолютно погоджуюсь з викладеною позицією Неллі Яковлевої. Не можна розглядати згідно зі 116-ю, і 90-ю, вона зазначила абсолютно вірно. Повинно було бути проголосовано на засіданні Верховної Ради не лише позиція, а викладене у висновку комітету що буде вноситися в якості змін і до яких законів. Цього не було зроблено, спеціально перевіряли під час підготовки до вашого засідання.

По-друге, Дмитро Валерійович, ми з вами знайомі ще з підготовчої депутатської групи, коли починала працювати Верховна Рада дев'ятого скликання, і я як ніхто добре пам'ятаю предмети відання. У предметах відання вашого комітету питання мовлення точно не стоїть. Сьогодні ви використовуєте той функціонал, який знаходиться в предметах відання іншого комітету. Тут повинні були запросити пана Потураєва, інших членів комітет з питань інформаційної політики, тому що це виключно їх питання.

Друге. Ви визначаєте, що цей канал повинен транслюватися у мінімальному пакеті послуг. Ви абсолютно... ви з таким успіхом можете наступного разу проголосувати і бюджет, просто вкласти його в "Перехідні положення" і прийняти в якості частини вашого законопроекту, оскільки це

також буде стосуватися тимчасово переміщених осіб. Давайте не доводити роботу Верховної Ради до абсурду, при всій повазі до колег.

Наступне питання. Вже зазначалося і монопольне становище, яке буде мати цей канал. І також з урахуванням того, що в ті чи інші програми були закладені майже мільярд гривень на цей канал на наступний рік, і ту інформаційну політику, яку сьогодні ми спостерігаємо із телеканалом "Рада", це створює проблеми і для свободи слова на теренах нашої держави.

Будь ласка, давайте знаходитися в рамках своїх повноважень, не забувати, що каденція у нас також закінчується рано чи пізно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

Будь ласка, пані Вікторія Сюмар. Зараз-зараз, да.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, дуже дякую за можливість виступити.

Я як колишній очільник комітету з інформаційної політики і як автор, власне, законопроекту про універсальну програмну послугу трошки розкажу вам, що це таке. Тому що очевидно, я сьогодні поставила питання Потураєву, для чого це робиться. На що він сказав, слава богу, таких ініціатив у нас в комітеті немає, бо він розуміє, що це за ініціативи і для чого вони сьогодні робляться, і чому, власне, ваш комітет для цього використовує.

Універсальна програмна послуга була придумана як послуга, яка безкоштовно надається українцям, і там транслюється "Суспільне мовлення" і канал "Рада". Всі інші телеканали, які є в кабельних мережах, за них громадяни України сплачують гроші. Є різні пакети. І от, звичайно, канали комерційні, вони хочуть отримати якісь ресурси, вони ці гроші отримують.

Сьогодні що відбувається з нашим каналом "Дом"? Його придумали, дійсно для вирішення питань, якими займається ваш комітет. Це був спочатку канал іномовлення, який теж ми створили в минулому скликанні, і

він мав працювати на реінтеграцію окупованих територій. Він мав туди мовити і все мало бути спрямовано для цього.

Сьогодні на цей телеканал виділяють 1 мільярд гривень. Це бюджет більший ніж бюджет телеканалу "1+1" і ТРК "Україна". Це для вашого розуміння просто. Це такий величезний телемонстр, куди закупаються серіали, телешоу, концерти і дуже багато інформаційного продукту. І оцей канал починає конкурувати з комерційними каналами, тільки він вже з ними не конкурує, бо він вже безкоштовно вами пропонується надати і показувати його по всій Україні, він перестає бути таким, що виробляє програми англійською мовою, що виробляє програми російською мовою для окупованих територій – він стає російськомовним каналом, який конкурує з величезними каналами на всій території України. Очевидно, це пропагандистський державний телеканал.

Це, до речі, прямо суперечить нашим зобов'язанням перед Радою Європи і Угоді про асоціацію, де ми на себе взяли зобов'язання роздержавити ЗМІ, створити суспільне мовлення, де є система зважень балансу і противаг, де є наглядова рада, яка не дозволяє взяти його під контроль, а тут є міністерство, яке жорстко вказує, ми сьогодні показуємо це. І для окупованих територій це виправдано, але для всієї України, якщо в нас міністерства будуть писати темники телеканалам, це точно дуже загрозна ситуація і це неправильна ситуація на ринку. Тому, дивіться, явно є порушення 116 статті, в першому читанні не голосувалися зміни до Закону "Про телебачення і радіомовлення", не було цього закону, воно виникає на період другого читання, тому що так захотілося владі через вас швиденько провести, щоб оцей канал став загальноукраїнським. Ви розумієте, що це не предмет відання комітету в даному випадку.

Ми просимо вас зважити на ці моменти. Я розумію зараз ситуацію в комітеті, розумію, в кого є більшість, розумію, чому підписанти саме ті, хто є підписантами. Ми, звичайно, будемо ставити це питання в залі Верховної Ради. Але просто, ну, зрозумійте, зараз вас використовують і роблять це

вкрай неправильно для дуже неправильних речей, які нічим хорошим ні для влади, ні для країни не закінчаться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

ГОРБЕНКО Р.О. Можна висловитись?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я коротко одну ремарку.

Єдине, що сказав Дмитро Олександрович з приводу предметів відання. Згідно постанови Верховної Ради, яка була затверджена під вашим голосуванням, реалізація прав і свобод внутрішньо переміщених осіб віднесено до предметів відання нашого комітету. Ця поправка стосується права внутрішньо переміщених осіб. Тому ми... Це затверджувалось постановою Верховної Ради. Як ми можемо трактувати під цей предмет відання, але думаю, що тут навіть юристи чітко розуміють, що цю поправку ми вносили як члени комітету, які займаються в тому числі правами внутрішньо переміщених осіб в тих повноваженнях і предметах відання, які нам надали згідно постанови Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Дякую, шановний голово.

Шановні друзі, я думаю, що не треба там суперечитись щодо процедурних питань, є більш важливіші питання, і щодо, як сказала пані Сюмар, щодо телеканалу "Дом", який мусив реінтегрувати захоплену частину України незаконно, в тому числі, і Автономну Республіку Крим. І ми з практики знаємо, що на контрольованій частині Луганської та Донецької областей дивляться російський контент. І телеканал "Дом", тому що там

немає доступу інтернету на всій території, на жаль, не транслюється. І, наприклад, на прохання, щоб включили аналогове телебачення на контрольованій частині Луганської і Донецької областей, коли звернулися Офіс Президента та сам Президент, ці канали відмовилися, тому що вони хочуть отримувати гроші. А ми з Максимом Миколайовичем частіше буваємо там і знаємо, що на КПВВ дивляться іменно російський контент.

Тому, я думаю, щоб реінтегрувати не тільки захоплену частину Донбасу, а й контрольовану частину Донбасу, треба транслювати над нашою територією іномовний канал, який буде передбачати мовлення не тільки російською, а й татарською, угорською та польською мовою. І ми повинні показувати свою державну політику, а не якісь там лобістські політичні закази, які транслюються на інших каналах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Да, Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я хотів би зазначити, що давайте ми будемо говорити все-таки... тут всі говорять про Регламент, порушення Регламенту, ми будемо говорити про людей, для кого це.

Ми бачимо, як інтенсивно почав розвиватися канал "Рада", я це тільки вітаю, тому що насправді бажаю, щоб і інші канали зараз таким же чином саме розвивалися.

Є питання щодо контенту каналу каналу "Дом", але це питання до функціонування самого каналу. Я вважаю, що він повинен транслюватись по всій території України, тому що мільйон 400 осіб внутрішньо переміщених, вони проживають по всій території України і вони потім транслюють на ту територію окуповану всю інформацію, яку вони отримують тут. І давайте будемо розвивати разом для людей наше телебачення, державне в тому числі,

воно не повинно конкурувати, а повинно розвиватись кращим чином для людей і давати якісний контент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас була пропозиція від шановної... Я все ж таки поставлю пропозицію, потім надам вам слово.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Буквально остання ремарка, дуже коротка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Якщо ми говоримо про 119 правку і там, власне, про телеканал "Дом", то вона ще якимось чином може бути пов'язана через ту аргументацію, яка була висловлена. А що стосується 120 правки, то це напряму не є віданням комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію шановної народної депутатки пані Неллі Іллівні щодо окремого розгляду 119 і 120 поправки. Прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. 3 голоси тут.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. Я за Неллі Іллівну, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І пан Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 5 голосів – за.

Хто – проти? 7 голосів – проти, 1 голос – утримався. Пропозиція не прийнята.

Шановні колеги, якщо ми все обговорили, буду ставити на голосування пропозицію...

Дякуємо за участь в нашому засіданні комітету.

Пропоную затвердити остаточну редакцію законопроекту запропоновану комітетом, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб" (реєстраційний номер 4487), поданий народним депутатом України Лубінцем та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому. У разі необхідності доручити комітету спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити техніко-юридичне доопрацювання законопроекту.

Прошу голосувати за цю пропозицію. Хто – за? 7 голосів – за. Хто – проти? 2 – проти.

Пане Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

І Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти.

Отже, шановні колеги, у нас 8 голосів – за, 3 голоси – проти і 1 голос – утримався. Дякую.

Переходимо до третього питання нашого порядку денного. На минулому засіданні наш колега голова підкомітету з питань прав людини Тарасенко Тарас Петрович порушив питання щодо створення робочої групи з розробки законодавства про реабілітаційні центри.

Будь ласка, Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, я мушу бігти, тому я прошу просто підтримати дану робочу групу. Я її очолю і ми будемо займатися розробкою законопроекту про реабілітаційні центри, які стосуються фактично реабілітації всіх громадян України, які і пов'язані з АТО, осіб з інвалідністю, пов'язані з лудоманією, наркоманією, алкоголізмом, тому питання реабілітаційних центрів, у нас відсутнє як таке регулювання законодавче, тому я вважаю, що наш комітет повинен його розглянути і розробити відповідний законопроект. Також це погоджено з відповідними комітетами охорони здоров'я і соціальної політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Думаю, що треба підтримати пропозицію нашого колеги. Якщо не будуть...

ТАРАСЕНКО Т.П. Всі колеги-депутати можуть приєднуватися за бажанням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна голосувати? Дякую. Прошу проголосувати за створення робочої групи з розробки проекту Закону України про

реабілітаційні центри та обрати головою цієї робочої групи Тарасенка Тараса Петровича.

Хто – за?

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

І крайнє питання, шановні колеги. До нас надійшов лист від Міністерства внутрішніх справ. Вони просять, щоб ми додали до плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 22-й рік чотири законопроекти. Можемо затвердити зразу.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарас Петрович.

Якщо не буде заперечень, зразу ставлю на голосування цю пропозицію.

Хто – за? Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

І, колеги, у мене в "Різному" є одна... дві інформації, які я хотів би до вас донести. Нам необхідно визначитись з датою проведення засідання комітету для розгляду проектів законів щодо так названого множинного громадянства. В чому проблема. 6368, 6369, подані Президентом України і визначені як невідкладні. Проблема в тому, що на цьому засіданні нашого комітету ми не могли розглядати ці законопроекти, бо у п'ятницю у нас спливає термін подачі альтернативних законопроектів.

У нас є норма Регламенту, щодо якої ми у 30-денний строк повинні розглянути на засіданні нашого комітету. Закінчується цей термін 2 січня. І на даний час у нас немає висновку ГНЕУ. Але попередньо, наскільки мені доповідав секретаріат, під час спілкування з ГНЕУ, нібито, у нас на початок наступного тижня висновок ГНЕУ може в принципі цілком бути.

Тому є пропозиція, щоб ми онлайн зібрались під час комітетського тижня.

ДЖЕМІЛЄВ М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, точно ми такого не будемо вводити у практику і традицію, щоб ми 31-го збирались на засідання комітету, крім традиційних вітань, я думаю, що нам вистачить.

Але, щоб ви були в курсі, що буде ініційовано мною засідання комітету, я думаю, що це буде у двадцятих числах, щоб ми онлайн провели засідання. Або чисто теоретично, знову ж таки я можу це публічно сказати, не всі комітети Верховної Ради витримують норму Закону про Регламент щодо 30-денного строку, а просто виносять на найближче засідання комітету і вже розглянули і виносили в зал. Тому в нас є таке бажання, як і зустрітись ще в цьому році, принаймні онлайн, розглянути ці законопроекти, або вже зустрічатися там 18 січня знову ж таки за пропозицією від шановних членів

нашого комітету. Це буде 20 січня. Це середа, 20 січня, засідання нашого комітету.

Які будуть думки, шановні народні депутати? Зустрічаємося онлайн...

ТКАЧЕНКО М.М. Якщо порушення немає, можемо 20-го.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, будемо визначатися.

ГОБЕНКО Р.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ще одну пропозицію, яку я хотів би для обговорення внести, щоб був час подумати. На цьому пленарному тижні на Погоджувальній раді спікер Верховної Ради Руслан Олексійович Стефанчук сказав і звернувся до голів комітетів з тим, що ми повинні відновити парламентські слухання. У нас були проголосовані парламентські слухання, які, на жаль, через COVID просто застряли.

Тому я дуже прошу до наступного засідання нашого комітету, якщо є пропозиції, а я думаю, що вони в нас, на мій погляд, ми повинні провести парламентські слухання щодо реалізації реінтеграції тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської областей, Автономної Республіки Крим і ініціювати якусь конкретну дату щодо проведення таких парламентських слухань.

Я думаю, що... Це потребує затвердження рішенням комітету. Тому я сьогодні тільки в питанні "Різнному" виніс цю пропозицію, щоб не відкладати, так би мовити, в довгу шафу. Будь ласка, підготуйте свої пропозиції, щоб ми до кінця цього пленарного тижня обговорили і на наступне засідання комітету, можливо, це буде знову ж таки в наступному році або ще ми все ж таки приймемо рішення в цьому році зібрати, щоб у нас

було окреме питання щодо парламентських слухань по реінтеграції окупованих територій нашої держави. Дякую.

У мене інформації більше немає. Будь ласка, Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Пане голово, я прошу вас надати слово Людмилі Леонтіївні. Я коротко скажу, на яку тему буде розмова. Знову про 77-у, вже бувшу 77-у Бердянську колонію, зараз вона називається 145-а. Я отримав інформацію, що громадянин Малишко Михайло Олександрович був побитий в цій колонії. Я попросив Людмилу Леонтіївну, на цьому тижні вона відправляла туди своїх працівників і зараз прошу заслухати цю інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Людмила Леонтіївна. Перед тим як надати вам слово, я дивлюся, дехто з колег наших відходить. Повідомляю, що в нас є технічні питання і після завершення засідання нашого комітету я всіх запрошую до свого кабінету для вирішення технічних питань.

Будь ласка, Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Доброго дня, шановний пане голово, шановні народні депутати! Дійсно, вчора ми від шановного народного депутата пана Касая дізналися отаку інформацію, що відбулося, можливо, побиття. Сьогодні мої представники, працівники секретаріату, виїхали на місце в цю колонію, яка зараз вже Приморська 145-а.

Що ми з'ясували? З'ясували, що з 7 грудня вже був перший етап ув'язнених до нової Приморської виправної колонії №145. Ви пам'ятаєте, що це вже не ті ув'язнені, які були ув'язнені саме в Бердянській 77-й, вже інший режим, інші, тобто у них декілька судимостей, тобто вони вже інші громадяни нежेलі ті, до яких були застосовані тортури і катування, які ми всі зіпсували.

Привезли п'ятьох: чотири – в карантині, один – ШЗО, і якраз той самий громадянин, про якого наголошував саме пан Касай.

Чому в ШЗО? Коли кожну людину приймають у в'язницю, у виправну колонію, її доглядають. Його почали доглядати під камерами, він відмовився це робити і його почали бити. Помістили в ШЗО. Хто його бив? Його бив начальник оперчастини, в якій працює з серпня цього року вже з виправної колонії 145-ї. Пам'ятаєте, шановні народні депутати, коли ми розглядали, ви розглядали, я була присутня і була долучена до розгляду цього питання, щодо ліквідації виправної колонії 77-ї і створення 145-ї, що нібито не було штатного розпису, що не були там ще працівники переведені. Ну, це було неправильно. І, пам'ятаєте, ми ж перевіряли це. Але представник Міністерства юстиції пані Висоцька сказала, що нічого немає. Штатний розклад є і він є затвердженим, але, на жаль, моїм працівникам його не дали, тому що в той час, коли вони були, нібито начальниці колонії терміново потрібно було кудись виїхати, вона виїхала, а в сейфі був цей документ, але ми будемо стукати в той сейф, поки нам його не нададуть.

В чому ризик? Ризик в тому, коли ми поспілкувалися з усіма цими п'ятьма людьми, в тому числі з цим, який був побитий, його били через книгу, знаєте, так прикладають, б'ють, щоб не було синців. Він не написав, звичайно, заяву. але що він нам сказав. Він сказав, що 20 грудня буде новий етап до цієї виправної колонії. І він сказав, що очікуйте на новорічні свята бунт. Тому що ми не тільки були тут ув'язнені в Бердянській 77-й, ми інші і привезуть інших. Як нам стало відомо від працівників цього закладу, що нібито начальниця колонії звернулась до ДКВС, щоб знову повернули цього громадянина, якого вони побили, до Вільнянської колонії, з якої вони етапували. Тобто ситуація кращою не стала, але вона погіршилась, тому що спротив буде інший, ніж був в Бердянській колонії номер 77.

Оте, що я хотіла вам довести, зараз це термінова така інформація, тому мої працівники тільки вийшли з цієї колонії. Буде, звичайно, звіт, я вам

дове́ду цю письмово інформацію, але дуже хочу, щоб ви зараз використали цю інформацію, щоб припинити саме ці катування в цій колонії.

Дякую вам за те, що дали можливість висловитись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Леонтіївна.

Я по цьому приводу даю доручення секретаріату підготувати вкотре вже лист на Мін'юст і на Прем'єра з копією, що ситуація тільки погіршується в цій Бердянській виправній колонії.

КАСАЙ К.І. Пане голово, я вважаю, що, мабуть, пора ставити крапку в цій всій історії, тому що реально, колеги, не ображайтесь, але нас мають за дурнів вже рік, і ця ситуація, вона виглядає так.

Лист, це добре, але я пропоную і долучитися до поїздки. Я перед Новим роком запрошую вас долучитися до поїздки в 145-у, вже в оновлену колонію, Приморську. Хто зі мною – поїхали. Тому що ця історія безкінечна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович, ви дуже правильно кажете, що нас Мін'юст просто тримає за дурнів. І я, наприклад, окрім як поставити питання щодо невідповідності займаній посаді міністра юстиції, іншого просто варіанту вже не бачу.

КАСАЙ К.І. Абсолютно підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді на наступне засідання будемо готувати в тому числі знову виклик. Ми направили лист на Прем'єр-міністра, думаємо, що хтось з'явиться, навіть якщо з'явиться, вкотре заслухаємо, але результатів, я впевнений, не буде. І думаю, що тільки ось на таке рішення треба виходити нашому комітету.

Дякую, Костянтине Івановичу, що постійно маєте це в полі зору.

Да, Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Якщо можна, ще додам останні новини з полей, як кажуть. Ми на цьому тижні були з робочою поїздкою на Луганщині разом з нашим профільним міністром, з віце-прем'єр-міністром України пані Верещук, були на Луганщині. Ми були з Русланом Горбенком, з нашим колегою по комітету і депутатом з Луганщини, один день, а пані Ірина залишилась ще на один день. І що мені дуже сподобалось: нарешті, ви слухали, я багато разів розказував, що зовсім за сім років немає житла на Луганщині та й на Донеччині. Але на Донеччині трішки раніше почалась будівля помешкань житла, точніше для внутрішньо переміщених осіб, а на Луганщині ось почалась буквально не так давно. І це не може не радувати. Тому що в місті Кремінна з'явилася стройка і буде житло для переселенців. А також ми були з Русланом у Новоайдарі, у селищі Новоайдар, місто Новоайдар, ОТГ Новоайдарське зараз називається, де було відкрито дом для переселенців на 12 квартир.

Це дуже класна новина, що житло з'являється. Але що хочу сказати, і хочу запропонувати всім будівельним компаніям міста Києва і не тільки. Якщо у вас немає роботи, давайте поїдемо на Луганщину будувати Луганщину, тому що там є гроші, там є бюджет. І так, щоб просто перед Новим роком там трішки взяли калькулятор та порахували, 12 квартир в Новоайдарі, дом не строївся з нуля, це садочок, який був закритий і його реконструювали, 12 квартир в Новоайдарі – 17 мільйонів гривень. 14 мільйонів 100 тисяч – це гроші від німецького банку, і 2... 3 мільйони – це бюджет Новоайдарської ОТГ. 17 мільйонів гривень – 12 квартир. А у Кременній буде, ну, колись оазис, це здоровниця Луганської області та України, за 70 мільйонів гривень 46 квартир! За 70 мільйонів гривень.

Тому я запрошую до співробітництва строительные компании, приїжджайте на Луганщину, там дуже багато грошей. Там бюджет, мабуть, наверное, резиновый.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цифри вражають.

ТКАЧЕНКО М.М. Да. Якщо хтось сумнівається в цих словах, зайдіть на сайт і подивіться, на сайт Луганської обласної адміністрації, зайдіть на сайт і подивіться на ProZorro і так далі. От такі новини.

Казалось бы, дуже гарні, для когось, да. А мої знайомі приобрели у Кременній квартиру на минулому тижні, вони переїхали із міста Щастя до Кременної, купили за 5 800 тисяч доларів 2-кімнатну квартиру з непоганим ремонтом. Трішки треба попрацювати ще там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 110 тисяч гривень.

ТКАЧЕНКО М.М. Да, 110 тисяч гривень, у місті Кременна. Можна зайти зараз на любий сайт, OLX і подивитися, скільки стоить квартира у Лисичанську, у Кременній, у Рубіжному чи де ще. Да, у Сєвєродонецьку трішки дорожче, тому що це обласний центр і там нічого нема зовсім, ніякого житла. Поэтому там квартири трішки дорожче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Дякую.

КАСАЙ К.І. Максим Миколайович, для цього є Рахункова палата. І ми як комітет можемо звернутись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную перейти і там продовжити цю розмову...

ТКАЧЕНКО М.М. Рахувати, перейти і рахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Засідання комітету оголошую закритим.